

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj-juni 2020
Institution	Horsens HF & VUC
Uddannelse	Hf/hfe
Fag og niveau	Filosofi C-niveau
Lærer(e)	Paw Hedegaard Amdisen
Hold	FiCf

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Den første filosofi og filosofiens grundlag (filosofien i det antikke Grækenland)
Titel 2	Hvad er mennesket? – filosofiske menneskesyn
Titel 3	Hvad er virkeligheden? – filosofisk erkendelsesteori og videnskabsteori (delvist virtuelt)
Titel 4	Hvordan skal vi behandle de andre? – filosofisk etik/moralfilosofi (kun virtuelt)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Den første filosofi og filosofiens grundlag (filosofien i det antikke Grækenland)
Indhold	<p><i>Kernestof - Primærtekster:</i></p> <p>Thales, ”Fragmenter”. Hentet fra: Jørgen Mejer, <i>Filosofferne før Sokrates</i>, Munksgaard, 1971, s. 24-25.</p> <p>Anaximander, ”Fragment”. Hentet fra: Jørgen Mejer, <i>Filosofferne før Sokrates</i>, Munksgaard, 1971, s. 31.</p> <p>Aristoteles, ”Om pythagoræerne” fra <i>Metafysikken</i>. Hentet fra: Jørgen Mejer, <i>Filosofferne før Sokrates</i>, Munksgaard, 1971, s. 97-98.</p> <p>Heraklit, ”Aforismer”. Hentet fra: Astrid Holm, <i>Den første filosofi</i>, Systime, 2008, s. 19-20.</p> <p>Astrid Holm, ”Parmenides”. Hentet fra: Astrid Holm, <i>Den første filosofi</i>, Systime, 2008, s. 21-23.</p> <p>Platon, ”Hulelignelsen” fra <i>Staten</i>. Hentet fra: Astrid Holm, <i>Den første filosofi</i>, Systime, 2008, s. 38-43.</p> <p>Aristoteles, ”Kritik af Platons idélære” fra <i>Metafysikken</i>. Hentet fra: Astrid Holm, <i>Den første filosofi</i>, Systime, 2008, s. 57-59.</p> <p>Astrid Holm, ”Aristoteles”. Uddrag af kapitlet om Aristoteles i <i>Den første filosofi</i>. Hentet fra: Astrid Holm, <i>Den første filosofi</i>, Systime, 2008, s. 56-57; 61-63.</p> <p><i>Sekundær/ supplerende læsning:</i></p> <p>Astrid Holm, <i>Den første filosofi</i>, Systime, 2008: s. 7-19; 20-21; 23-24; 28-33; 36-43; 51-55.</p> <p>Sokrates, ”Euthyfron” (uddrag). Hentet fra: http://adam.igl.ku.dk/aigis/2001,1/Euthyf.pdf, s. 5-7. Brugt som eksempel på den sokratiske dialogform/”metode”.</p> <p><i>Visuelle og audiovisuelle tekster:</i></p> <p>”Antikkens store tænkere – Sokrates” (2017). Dokumentar bragt på DR. Vist fra CFU.</p> <p>Grafisk fremstilling af Platons hulelignelse. Kan bl.a. findes her: http://idehistorie-i-1a.blogspot.dk/2011/02/platons-hulelignelse-og-hans-tanker.html</p>

	Rafaël: ”Skolen i Athen”, fresko i Vatikanet. Kan bl.a. findes her: http://www.denstoredanske.dk/Sprog,_religion_og_filosofi/Filosofi/Oldtidens_filosofi/Akademiet
Omfang	Ca. 12 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">- Generel introduktion til filosofi som fag og tradition- At genkende og redegøre for filosofiske problemstillinger og traditionelle løsningsforslag til givne filosofiske problemer.- Indgå i en fagligt funderet diskussion af en klassisk filosofisk problemstilling- At få elementært kendskab til filosofiske problemers idéhistoriske og systematiske sammenhæng og udvikling- Behandlet kernestof: Væsentlige problemstillinger inden for teoretisk filosofi samt introduktion til antikkens græske filosofi
Væsentligste arbejdsformer	Vekslen mellem læreroplæg, gruppearbejde og fælles diskussioner

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2	Hvad er mennesket? – filosofiske menneskesyn/antropologier
Indhold	<p><i>Kernestof-Primartekster:</i></p> <p>Platon, ”Faidon” (uddrag). Hentet fra: Astrid Holm, Fire Menneskesyn, Systime, 1997, s. 10-12.</p> <p>Descartes, ”Afhandling om metoden” (uddrag). Hentet fra: Kasper Larsen og Christoffer Boserup Skov, <i>Mennesket i verden. Grundbog til filosofi</i>, Systime, 2013, s. 83-84.</p> <p>D’Holbach, ”Naturens system” (uddrag). Hentet fra: Niels Arne Nielsen, Frihed og ansvar - filosofiske tekster, Systime, 1990, s. 15-19.</p> <p>Nietzsche, ”Antikrist” (uddrag). Hentet fra: Friedrich Nietzsche, Antikrist. Forbandelse over kristendommen, Hans Reitzels Forlag, 1994.</p> <p>Sartre, ”Eksistentialisme er humanisme” (uddrag). Hentet fra: Kasper Larsen og Christoffer Boserup Skov, <i>Mennesket i verden. Grundbog til filosofi</i>, Systime, 2013, s. 100-101.</p> <p>Francis Fukuyama, ”Transhumanisme: Verdens Farligste idé”. Hentet fra: Kasper Larsen og Christoffer Boserup Skov, <i>Mennesket i verden. Grundbog til filosofi</i>, Systime, 2013, s. 104-106.</p>

	<p><i>Sekundær/ supplerende læsning:</i></p> <p>Kasper Larsen og Christoffer Boserup Skov, <i>Mennesket i verden. Grundbog til filosofi</i>, Systime, 2013, s. 77-102.</p> <p><i>Tema om transhumanisme:</i></p> <p>Nick Bostrøm, ”Transhumanisme – verdens farligste idé?”, www.turbulens.net, 1/5-2007. Direkte link: http://turbulens.net/transhumanisme-verdens-farligste-ide/</p> <p>Kristian Lauritzen, ”Hvorfor finde sig i at blive gammel”, www.kristeligt-dagblad.dk, 20/11-2017. Direkte link: https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/hvorfor-finde-sig-i-blive-gammel</p> <p>Paul Laity, ”Transhumanisme – den foretrukne religion for IT-milliardærer”, www.information.dk, 5/5-2018. Direkte link: https://www.information.dk/moti/anmeldelse/2018/05/transhumanisme-foretrukne-religion-it-milliardarerer</p> <p><i>Visuelle og audiovisuelle tekster:</i></p> <p>”Nietzsche om modgang” (2004). Dokumentar bragt på DR 2. Vist fra CFU.</p> <p>”Supermennesket: Den menneskelige maskine” (2018). Dokumentar bragt på DR2. Vist fra CFU.</p>
Omfang	Ca. 18 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">- At genkende og redegøre for filosofiske problemstillinger- Elementært kendskab til filosofiske problemers, begrebers og teoriers idéhistoriske og systematiske sammenhæng og udvikling- Traditionelle løsningsforslag til givne filosofiske problemer- Filosofiske problemstillinger og teorier vedrørende fundamentale opfattelser af mennesket- Håndtering af begrebslige definitioner og distinktioner- Behandlet kernestof: Væsentlige problemstillinger inden for praktisk og teoretisk filosofi og en idéhistorisk oversigt over en filosofisk problemstillings historiske udvikling fra antikken, over renæssancen, oplysningstiden og til moderne tid.
Væsentligste arbejdsformer	Vekslens mellem læreroplæg (powerpoints), gruppearbejde med fokus på tekstlæsning/-forståelse og fælles diskussioner på baggrund af oplæg. Desuden skriftligt arbejde i form af en formidlende artikel om Nietzsche.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 3	Hvad er virkeligheden? – filosofisk erkendelsesteori og videnskabsteori
Indhold	<p><i>Kernestof - Primærtetekster:</i></p> <p>Descartes, ”Metafysiske meditationer” (uddrag). Hentet fra: Astrid Holm, <i>Fire Menneskesyn</i>, Systime, 1997, s. 17-20. Også læst i forbindelse med tema II</p> <p>Hume, ”En undersøgelse af den menneskelige erkendelse” (uddrag). Hentet fra Keld B. Jessen & Peter Laurs Sørensen, <i>Erkendelse og virkelighed – filosofiske tekster</i>, Systime, 1993, s. 36-40.</p> <p>Nicholas Fearn, ”Kants briller – Mennesket som universets centrum”. Hentet fra: Nicholas Fearn, <i>Nietzsches hammer og andre redskaber fra filosofiens værktøjskasse</i>, Nyt Nordisk Forlag, 2002, s. 100-106.</p> <p>Karl Popper, ”Gisninger og gendrivelseser” (uddrag). Hentet fra: Kasper Larsen og Christoffer Boserup Skov, <i>Mennesket i verden. Grundbog til filosofi</i>, Systime, 2013, s. 54-55.</p> <p>Thomas Kuhn, ”Videnskabens revolutioner” (uddrag). Hentet fra: Kasper Larsen og Christoffer Boserup Skov, <i>Mennesket i verden. Grundbog til filosofi</i>, Systime, 2013, s. 62-63.</p> <p>Anders Christian Skouvig, ”Nostradamus løb ingen risiko”. Hentet fra: Anders Skouvig, <i>Viden og vished</i>, Systime, 2003, s. 45-50.</p> <p><i>Sekundær/ supplerende læsning:</i></p> <p>Michael Cross, ”Sandheden er derude”. Hentet fra: Anders Skouvig, <i>Viden og vished</i>, Systime, 2003, s. 14-24.</p> <p>Kasper Larsen & Christoffer Boserup Skov, <i>Mennesket i verden. Grundbog i filosofi</i>, Systime, 2013: 45-54; 56-62 og 64-65.</p> <p><i>Perspektiverende tekster (brugt i undervisningen):</i></p> <p>Thomas Hoffmann, ”Lever vi i The Matrix”, <i>Videnskab.dk</i>, 3/11, 2011. Link: http://videnskab.dk/sporg-videnskab/lever-vi-i-matrix</p> <p>Karim Pedersen, ”Nu vil forskere afsløre: Eksisterer verden eller lever vi i en computer-simulation?”, <i>Computerworld.dk</i>, 27/12-2012. Link: http://www.computerworld.dk/art/222925/nu-vil-forskere-afsløre-eksisterer-verden-eller-lever-vi-i-en-computer-simulation</p> <p>Nick Bostrom, ”Do we live in a computer simulation?”, <i>New Scientist</i>, 19/11-2006. Hentet fra: http://www.simulation-argument.com/computer.pdf</p> <p>Rasmus Bo Sørensen, ”Har postmodernisterne banet vejen for Trump?”, www.information.dk, 15/4-2017. Direkte link:</p>

	<p>https://www.information.dk/moti/2017/04/postmodernisterne-banet-vejen-trump</p> <p>Dion Rüsselbæk Hansen, ”Er postmodernismen virkelig skyld i Trump og fake news?”, www.videnskab.dk, 24/6-2017. Direkte link: https://videnskab.dk/kultur-samfund/er-postmodernismen-virkelig-skyld-i-trump-og-fake-news</p> <p><i>Visuelle og audiovisuelle tekster:</i></p> <p>Filmen <i>The Matrix</i> (Andy & Larry Wachowski, 1999).</p> <p>”Er fornuften kilden til viden? En del af serien Filosofiske spørgsmål”. Svensk dokumentar bragt på DR2. Vist fra CFU.</p> <p>”Er erfaringen kilden til viden? En del af serien Filosofiske spørgsmål”. Svensk dokumentar bragt på DR2. Vist fra CFU.</p> <p>”Hvad er videnskab? En del af serien Filosofiske spørgsmål”. Svensk dokumentar bragt på DR2. Vist fra CFU.</p>
Omfang	Ca. 21 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">- At genkende og redegøre for filosofiske problemstillinger- Viden om filosofiske problemstillinger og teorier vedrørende fundamentale opfattelser af menneske og natur inden for teoretisk filosofi- Elementært kendskab til filosofiske problemers, begrebers og teoriers idéhistoriske og systematiske sammenhæng og udvikling- At redegøre for vigtige traditionelle løsningsforslag til givne filosofiske problemer- Håndtering af begrebslige definitioner og distinktioner- Fagligt funderet diskussion om en behandlet filosofisk problemstilling af klassisk karakter- Skelnen mellem forskellige vidensformer, sådan som de gør sig gældende på tværs af og inden for de forskellige fag og videnskabsområder.- Behandlet kernestof: Væsentlige problemstillinger inden for teoretisk filosofi.
Væsentligste arbejdsformer	Vekslen mellem læreroplæg, gruppearbejde med fokus på tekstlæsning/-forståelse og fælles diskussioner med inddragelse af supplerende stof.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 4	Hvordan skal vi behandle de andre? – filosofisk etik/moralfilosofi
Indhold	<p><i>Kernestof - Primærtekster:</i></p> <p>Kant, ”Grundlæggelse af moralens metafysik” (uddrag). Hentet fra: Kasper Larsen og Christoffer Boserup Skov, <i>Mennesket i verden. Grundbog til filosofi</i>, Systime, 2013, s. 20-21.</p> <p>Bentham, ”En indføring i principperne for moral og lovgivning” (uddrag). Hentet fra Bjarne Troelsen, <i>Moralen og dens begrundelse. Filosofiske tekster</i>, Systime, 1995-2006, s. 40-44.</p> <p>Aristoteles, ”Etikken” (uddrag). Hentet fra Thomas Falk Larsen & Michael Rasmussen, <i>Refleksion. Grundbog i filosofi</i>, Gyldendal, 2017, s. 86-88.</p> <p>Rosalind Hursthouse, ”Om dydsetik” (uddrag). Hentet fra: Kasper Larsen og Christoffer Boserup Skov, <i>Mennesket i verden. Grundbog til filosofi</i>, Systime, 2013, s. 37-38.</p> <p>Peter Singer, ”Det liv du kan redde” (uddrag). Hentet fra: Kasper Larsen og Christoffer Boserup Skov, <i>Mennesket i verden. Grundbog til filosofi</i>, Systime, 2013, s. 42-43.</p> <p><i>Sekundær/ supplerende læsning:</i></p> <p>Kasper Larsen og Christoffer Boserup Skov, <i>Mennesket i verden. Grundbog til filosofi</i>, Systime, 2013: 12-19; 22-26; 28-36; 39-40.</p> <p>Hjemmesiden: http://www.etik.dk/etikkens-historie</p> <p><i>Perspektiverende tekster (brugt i undervisningen):</i></p> <p>Lars Movin, ”De døde lånte os deres muskler, så vi kunne gå”, <i>Information</i>, 30/10, 2008. Link: http://www.information.dk/170360</p> <p>Henrik Brun, ”Lettelse over frikendelse for medlidenhedsdrab”, <i>Kristeligt Dagblad</i>, 16/6, 2006. Link: http://www.kristeligt-dagblad.dk/artikel/35030:Danmark--Lettelse-over-frikendelse-for-medlidenhedsdrab</p> <p>Peter Vogelsang & Brian B. M. Larsen, ”Eutanasi - medlidenhedsdrabet på de handicappede i Tyskland”, <i>Holocaust-uddannelse.dk</i>, 2002. Link: http://www.holocaust-uddannelse.dk/baggrund/eutanasi.asp</p> <p>Niels Jacob Schøtt (krediteret på Dr.dk), ”Mens de venter på organer: Næsten en patient dør om ugen”, <i>Etik.dk</i>, 3/7, 2012. Link: http://www.etik.dk/artikel/468955:Organdonation--Mens-de-venter-paa-organer--Naesten-en-patient-doer-om-ugen</p>

	<p><i>Visuelle og audiovisuelle tekster:</i></p> <p>”Hvad er etik?”. Video med Thomas Søbirk Petersen på siden: http://www.etik.dk/etik-kens-historie</p> <p>”Er moral at følge regler? En del af serien Filosofiske spørgsmål”. Svensk dokumentar bragt på DR2. Vist fra CFU.</p> <p>”Helliger målet midlet? En del af serien Filosofiske spørgsmål”. Svensk dokumentar bragt på DR2. Vist fra CFU.</p>
Omfang	Ca. 15 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">- At genkende og redegøre for filosofiske problemstillinger- Viden om filosofiske problemstillinger og teorier vedrørende fundamentale opfattelser af menneske og samfund inden for praktisk filosofi- At redegøre for vigtige traditionelle løsningsforslag til givne filosofiske problemer- Håndtering af begrebslige definitioner og distinktioner- Fagligt funderet diskussion om en behandlet filosofisk problemstilling af klassisk karakter- At genkende og redegøre for samt vurdere etiske problemstillinger- Behandlet kernestof: Væsentlige problemstillinger inden for praktisk filosofi og elementær argumentationsteori.
Væsentligste arbejdsformer	Vekslende mellem læreroplæg, gruppearbejde med fokus på tekstlæsning/-forståelse og fælles diskussioner med inddragelse af supplerende stof.